

Európska únia
Európsky fond regionálneho rozvoja

**Integrovaný regionálny
operačný program**

Manuál pre informovanie a komunikáciu IROP

Bratislava, 10. februára 2016

Obsah

Úvod.....	2
1 Základné pravidlá pre nakladanie s prostriedkami európskych štrukturálnych a investičných fondov v oblasti komunikácie	3
2 Právny rámec.....	3
3 Pravidlá pre používanie informačných a komunikačných opatrení	5
3.1 Informačné a komunikačné opatrenia zamerané na verejnosť.....	5
3.1.1 Povinnosti Slovenskej republiky a riadiaceho orgánu	5
Tieto subjekty budú intenzívne šíriť informácie opísané v Nariadení Európskeho parlamentu a Rady / EÚ/ č. 1303/2013 , článku 115, ods. 1.....	6
3.1.2 Povinnosti prijímateľov.....	6
3.2. Povinné nástroje informovania a komunikácie	7
3.3 Informačné opatrenia pre potenciálnych žiadateľov a prijímateľov	8
3.3.1 Informačné opatrenia pre potenciálnych prijímateľov	8
3.3.2 Informačné opatrenia pre prijímateľov	8
4 Zoznam projektov, ktoré boli spolufinancované z EŠIF.....	8
5 Technické vlastnosti zobrazenia znaku únie a odkaz na fond alebo fondy, z ktorých sa projekt poskytuje.....	9
6 Technické vlastnosti stálych tabúl a dočasných alebo stálych pútačov.....	10
7 Pokyny na vytvorenie znaku EÚ a vymedzenie štandardných farieb	11
8 Grafické normy na vytvorenie znaku EÚ a vymedzenie štandardných farieb.....	11
9 Príklady použitia vlajky EÚ a názvu fondu	13
10 Príklady použitia znaku EÚ, vlajky EÚ, vlajky a znaku EÚ, loga RO alebo OP	14
11 Príklady použitia znaku EÚ v prípade hradenia z viacerých programov a viac fondov súčasne	14
12 Veľkosť znaku a loga EÚ	15
13 Nesprávne používanie znaku EÚ	15

Úvod

1. Nové programové obdobie 2014 – 2020 nadväzuje na skúsenosti z predchádzajúceho obdobia.
2. Cieľom, ktorý chce Centrálny koordinačný orgán (ďalej len „CKO“) prostredníctvom vydania tohto Manuálu pre informovanie a komunikáciu (ďalej len „manuál“) dosiahnuť, je zdefinovanie minimálnych štandardov a jednotných postupov v oblasti informovania a komunikácie o Európskej únii (ďalej len „EÚ“) a operačných programoch (ďalej len „OP“), záväzných pre všetky riadiace orgány a pre všetky procesy riadenia EŠIF.

Naplnením tohto cieľa sa prispeje k tomu, aby Slovensko využilo všetky ponúkané možnosti a finančné zdroje z programov Európskej únie čo najefektívnejšie a v prospech všetkých svojich občanov.

1 Základné pravidlá pre nakladanie s prostriedkami európskych štrukturálnych a investičných fondov v oblasti komunikácie

1. Všetky riadiace orgány musia konať v súlade s nasledujúcimi pravidlami:
 - a) **Transparentnosť** - je potrebné vziať do úvahy skutočnosť, že Európske štrukturálne a investičné fondy („EŠIF“) pracujú s verejnými finančnými zdrojmi, a preto musia byť subjekty implementačnej štruktúry vo svojej komunikácii maximálne otvorené voči verejnosti a médiám. Je nutné pravidelne aktualizovať zoznam projektov, aby bola zabezpečená transparentnosť procesov spätých s fungovaním programov. O transparentnosti všetkých procesov spojených s fungovaním programov je potrebné informovať verejnosť a médiá. Tým je umožnená verejná kontrola, ktorá znižuje vytváranie možného korupčného prostredia.
 - b) **Účelnosť, efektívnosť, účinnosť** - je potrebné dodržiavať princíp účelnosti, efektívnosti a úspornosti vynaložených prostriedkov
 - c) **Kontrola politických vplyvov:**
 - 1) Komunikácia Európskych štrukturálnych a investičných fondov nie je propagáciou politických strán a primárne ani ich predstaviteľov. Finančné prostriedky ani nástroje určené pre komunikáciu Európskych štrukturálnych a investičných fondov sa nesmú používať pri volebných kampaniach.
 - 2) Kampane na podporu Európskych štrukturálnych a investičných fondov sa ďalej nesmú agresívne vymedzovať voči žiadnej skupine obyvateľov SR, ktorá nesúhlasí s ich princípmi, prípadne, ktorá nesúhlasí s Európskou úniou ako celkom. Primárnym nástrojom pre komunikáciu s vyššie uvedenými skupinami či jednotlivcami musí byť vysvetľovanie prínosov kohéznej politiky pre SR.

2 Právny rámec

1. Manuálu a aktivít, ktoré sú v ňom obsiahnuté sa dotýkajú predovšetkým tieto právne akty:
 - a) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1303/2013 zo 17. decembra 2013, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde, Európskom poľnohospodárskom fonde pre rozvoj vidieka a Európskom námornom a rybárskom fonde a ktorým sa stanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde a Európskom

- námornom a rybárskom fonde, a ktorým sa zrušuje nariadenie Rady (ES) č. 1083/2006 (ďalej len „všeobecné nariadenie“);
- b) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 508/2014 z 15. mája 2014 o Európskom námornom a rybárskom fonde, ktorým sa zrušujú nariadenia Rady (ES) č. 2328/2003, (ES) č. 861/2006, (ES) č. 1198/2006 a (ES) č. 791/2007 a nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1255/2011 (ďalej len „nariadenie o ENRF“);
 - c) Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) č. 821/2014 z 28. júla 2014, ktorým sa stanovujú pravidlá uplatňovania nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1303/2013, pokiaľ ide o podrobné pravidlá pre prevod a správu programových príspevkov, podávanie správ o finančných nástrojoch, technické vlastnosti informačných a komunikačných opatrení týkajúcich sa operácií a systém na zaznamenávanie a uchovávanie údajov;
 - d) Zákon č. 292/2014 o príspevku poskytovanom z európskych štrukturálnych a investičných fondov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o príspevku z EŠIF“);
 - e) Zákon č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole a vnútornom audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o finančnej kontrole“);
 - f) Zákon č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o slobode informácií“);
 - g) Zákon č. 275/2006 Z. z. o informačných systémoch verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov;
 - h) Zákon č. 212/1997 Z. z. o povinných výťažkoch periodických publikácií, neperiodických publikácií a rozmnoženín audiovizuálnych diel v znení neskorších predpisov;
 - i) Zákon 167/2008 Z. z. o periodickej tlači a agentúrnom spravodajstve a o zmene a doplnení niektorých zákonov (tlačový zákon) v znení neskorších predpisov;
 - j) Systém riadenia Európskych a štrukturálnych fondov;
 - k) Výnos Ministerstva financií Slovenskej republiky 55/2014 zo 4. marca 2014 o štandardoch pre informačné systémy verejnej správy.
2. Na vykonávanie nariadení EK vydáva delegované a implementačné akty, ktoré riešia jednotlivé aspekty upravené v legislatíve EÚ. Zároveň podrobná úprava niektorých skutočností môže byť bližšie špecifikovaná v rámci usmernení Európskej Komisie (ďalej len „EK“). Uvádzaná legislatíva poskytuje základný prehľad relevantnej legislatívy vo vzťahu k ustanoveniam Systému riadenia EŠIF. Záväzná a oficiálne znenie právnych aktov je zverejnené v Úradnom vestníku Európskej únie dostupnom na internetovej adrese: <http://eur-lex.europa.eu/oj/direct-access.html?locale=sk>.
3. Ostatné právne akty sú uvedené v Systéme riadenia EŠIF, Kapitola 1.1 Legislatíva EÚ a SR.

3 Pravidlá pre používanie informačných a komunikačných opatrení

3.1 Informačné a komunikačné opatrenia zamerané na verejnosť

1. Slovenská republika (prostredníctvom CKO), riadiaci orgán a prijímatelia vykonajú potrebné kroky zamerané na poskytnutie informácií verejnosti a komunikáciu s verejnosťou o projektoch podporovaných operačným programom v súlade s Nariadením EK č. 1303/2013.

3.1.1 Povinnosti Slovenskej republiky a riadiaceho orgánu

1. Slovenská republika (prostredníctvom CKO) a riadiaci orgán zabezpečia, aby sa informačné a komunikačné opatrenia vykonávali v súlade s komunikačnou stratégiou a so zámerom čo najširšieho mediálneho pokrytia týchto opatrení, s použitím rôznych foriem a metód komunikácie na primeranej úrovni.
2. Slovenská republika (prostredníctvom CKO) a riadiaci orgán je zodpovedný za organizáciu prinajmenšom týchto informačných a komunikačných opatrení:
 - a) organizáciu hlavnej informačnej aktivity, ktorou sa zverejní spustenie operačného programu či programov, a to aj pred schválením príslušných komunikačných stratégií;
 - b) organizáciu jednej hlavnej informačnej aktivity za rok, ktorá podporuje príležitosti v oblasti financovania, realizované stratégie a informuje o úspechoch operačného programu či programov vrátane prípadne veľkých projektov, spoločných akčných plánov a iných príkladov projektov;
 - c) zobrazenie znaku Únie v priestoroch budovy každého riadiaceho orgánu, najmenej vo forme plagátu A3;
 - d) elektronické zverejnenie zoznamu projektov. RO zodpovedá za elektronické zverejnenie zoznamu projektov na webovom sídle RO;
 - e) uvedenie príkladov úspešne implementovaných projektov podľa operačných programov na webovom sídle CKO, alebo webovom sídle operačného programu; príklady by mali byť uvedené aj v anglickom jazyku. Príklady projektov sa uvádzajú v štruktúre :Operačný program, opatrenie , meno príjemcu (iba právnické osoby; neuvádzať mená fyzických osôb),Názov projektu; zhrnutie projektu, dátum začiatku projektu ,dátum ukončenia projektu, celkové oprávnené výdavky, výška nenávratného finančného príspevku a fotodokumentácia (minimálne jedna fotografia). Príklady projektov sa uvádzajú raz ročne, počet príkladov je na zvážení riadiaceho orgánu;
 - f) aktualizovanie informácií o vykonávaní operačného programu, prípadne vrátane jeho hlavných úspechov, na jednom webovom sídle alebo webových sídlach operačného programu.
3. V súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi a postupmi a Systémom riadenia EŠIF zapojí riadiaci orgán do informačných a komunikačných opatrení minimálne jeden z týchto subjektov:
 - a) štátne, regionálne a miestne orgány a rozvojové agentúry;

- b) obchodné a profesijné združenia;
- c) hospodárski a sociálni partneri;
- d) mimovládne organizácie;
- e) organizácie zastupujúce podnikateľov;
- f) informačné centrá pri zastupiteľstvách Európy, ako aj zastúpenia EK v členských štátoch;
- g) vzdelávacie a výskumné inštitúcie.

Tieto subjekty budú intenzívne šíriť informácie opísané v Nariadení Európskeho parlamentu a Rady / EÚ/ č. 1303/2013 , článku 115, ods. 1.

3.1.2 Povinnosti prijímateľov

1. Všetky informačné a komunikačné opatrenia uskutočnené prijímateľom oznamujú podporu projektu z fondov zobrazením:
 - a) znaku Únie v súlade s technickými vlastnosťami stanovenými vo vykonávacom akte prijatom Komisiou podľa Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady /EÚ/ č. 1303/2013, článku 115 ods. 4, spolu s odkazom na Úniu;
 - b) odkazu na fond alebo fondy, ktoré projekt podporujú.

Ak sa informačné alebo komunikačné opatrenia vzťahujú na projekt alebo niekoľko projektov spolufinancovaných z viac ako jedného fondu, odkaz uvedený v písmene b) sa môže nahradiť odkazom na EŠIF, pričom musí byť použitý plný tvar slova, nie skratka.
2. Počas realizácie projektu prijímateľa informuje verejnosť o podpore získanej z fondov tým, že:
 - a) uverejní na webovom sídle prijímateľa, ak takéto webové sídlo existuje, krátky opis projektu zodpovedajúci úrovni podpory vrátane jej cieľov a výsledkov a zdôrazní finančnú podporu z Únie,
 - b) pri projektoch, na ktoré sa nevzťahujú body 4 a 5, umiestni aspoň jeden plagát s informáciami o projekte (minimálnej veľkosti A3) vrátane uvedenia výšky finančnej podpory z Únie na mieste ľahko viditeľnom verejnosťou, ako sú vstupné priestory budovy. Plagát má byť umiestnený v mieste realizácie aktivít projektu.
3. Pri projektoch podporovaných ESF, a v primeraných prípadoch pri projektoch podporovaných EFRR alebo Kohéznym fondom, prijímateľ zabezpečí, aby tí, ktorí sa zúčastňujú na projekte, boli informovaní o tomto financovaní.

Vo všetkých dokumentoch, ktoré sa týkajú realizácie projektu a sú určené pre verejnosť alebo účastníkov, vrátane potvrdení o účasti alebo iných potvrdení, sa uvádza vyhlásenie v tom zmysle, že operačný program bol podporovaný fondom alebo fondmi

4. Počas vykonávania projekt EFRR alebo Kohézneho fondu prijímateľ postaví na mieste ľahko viditeľnom verejnosťou dočasný pútač značnej veľkosti (ďalej veľkoplošný pútač) pre každý projekt, ktorá spočíva vo financovaní projektov v oblasti infraštruktúry alebo stavebných činností s celkovou podporou projektu z verejných prostriedkov nad 500 000 EUR. Doporučená veľkosť tohto veľkoplošného pútača je euroformát 2,4x5,1 m. Názov projektu, hlavný cieľ projektu, znak Únie spolu s odkazom na Úniu a na fond alebo

fondy, ktoré sa majú zobrazit' na dočasnóm pútači uvedenom v oddiele 2.2 bode 4 prílohy XII k nariadeniu (EÚ) č. 1303/2013 zaberajú prinajmenšom 25 % plochy tohto pútača.

5. Najneskôr tri mesiace po ukončení projektu postaví prijímateľ na mieste ľahko viditeľnom verejnosťou stálu tabuľu alebo pútač značnej veľkosti pre každý projekt, ktorá spĺňa tieto kritériá:
 - a) celková podpora z verejných prostriedkov na projekt je vyššia ako 500 000 EUR,
 - b) projekt spočíva v zakúpení fyzického objektu alebo vo financovaní infraštruktúry alebo stavebných činností.

Tabuľa alebo pútač uvádzajú názov a hlavný cieľ projektu. Vyhotoví sa v súlade s technickými vlastnosťami prijatými Komisiou v súlade s vykonávacím nariadením Komisie (EÚ) č. 821/2014.

3.2. Povinné nástroje informovania a komunikácie

1. Povinné nástroje sú stanovené Nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1303/2013 a sú záväzné pre CKO, riadiace orgány, sprostredkovateľské orgány i príjemcu:
 - a) Veľkoplošný pútač a stála / pamätná tabuľa u projektov slúžiacich na financovanie infraštruktúry a stavebných činností a financovania dlhodobého hmotného majetku v celkovej hodnote vyššej ako 500 000 EUR;
 - b) Plagát u projektov v celkovej hodnote nižšej ako 500 000 EUR veľkosti min. A3;
 - c) Webové sídlo zriadené CKO, povinnosť týkajúca sa CKO;
2. Na projekty ESF sa vzťahuje iba povinnosť plagátu.
3. Ďalšie povinnosti prijímateľa
 - a) Informácia o podpore pre účastníkov projektu (ak relevantné);
 - b) Informácia o podpore na webovom sídle prijímateľa (ak relevantné).

Prehľadná tabuľka pre používanie pútačov, plagátov a tabúľ

Typ	Fond	
	EFRR	ESF
Tabuľa	✓ **	
Pútač	✓ **	
Plagát	✓ *	✓

*Pre projekty EFRR, kde je celková podpora z verejných prostriedkov na projekt 500 000 EUR a menej.

**Pre projekty EFRR, kde je celková podpora z verejných prostriedkov na projekt vyššia ako 500 000 EUR.

Plagát u projektov v celkovej hodnote nižšej ako 500 000 EUR veľkosti min. A3.

3.3 Informačné opatrenia pre potenciálnych žiadateľov a prijímateľov

3.3.1 Informačné opatrenia pre potenciálnych prijímateľov

1. V súlade s komunikačnou stratégiou riadiaci orgán zabezpečí, aby sa informácie o stratégii a cieľoch operačného programu a jeho možnostiach financovania ponúkaných v rámci spoločnej podpory z Únie a Slovenskej republiky intenzívne rozširovali medzi potenciálnych žiadateľov a všetky zainteresované strany spolu s podrobnými informáciami o finančnej podpore z príslušných fondov.
2. Riadiaci orgán zabezpečí, aby mali potenciálni žiadatelia prístup k relevantným informáciám vrátane aktualizovaných informácií, ak je to potrebné, a aby s prihliadnutím na dostupnosť elektronických alebo iných komunikačných služieb pre niektorých potenciálnych žiadateľov boli informovaní aspoň o:
 - a) možnostiach financovania a začiatku podávania žiadostí;
 - b) podmienkach oprávnenosti výdavkov, ktoré majú splniť na to, aby sa kvalifikovali na podporu na základe operačného programu;
 - c) opise postupov na preskúvanie žiadostí o financovanie a o príslušných lehotách;
 - d) kritériách na výber projektov, ktoré získajú podporu;
 - e) kontaktoch na národnej, regionálnej alebo miestnej úrovni, ktoré môžu poskytnúť informácie o operačných programoch;
 - f) povinnosti potenciálnych žiadateľov poskytovať verejnosti informácie o ciele projektu a o podpore na projekt financovaný z fondov v súlade s bodom 3.1.2 tohto manuálu. Riadiaci orgán môže od potenciálnych žiadateľov žiadať, aby v žiadostiach predbežne navrhli komunikačné činnosti úmerné veľkosti projektu.

3.3.2 Informačné opatrenia pre prijímateľov

1. Riadiaci orgán informuje prijímateľov o tom, že prijatie financovania znamená tiež súhlas so začlenením do zoznamu projektov, ktorý sa uverejňuje v súlade s v Nariadením Európskeho parlamentu a Rady / EÚ/ č. 1303/2013 , článkom 115 ods. 2.
2. Riadiaci orgán poskytne informačné a komunikačné nástroje vrátane šablón v elektronickej podobe s cieľom pomôcť v prípade potreby prijímateľom splniť ich povinnosti uvedené v bode 3.1.2 **toho manuálu**.

4 Zoznam projektov, ktoré boli spolufinancované z EŠIF

1. Táto kapitola definuje pravidlá pre zverejňovanie zoznamu projektov na zastrešujúcich webových sídlach.
2. Zoznam projektov musí obsahovať:
 - a) Meno príjemcu (iba právnické osoby; neuvádzať mená fyzických osôb);
 - b) Názov projektu;
 - c) Zhrnutie projektu ;
 - d) Dátum začiatku projektu ;

- e) Dátum ukončenia projektu (očakávaný dátum fyzického dokončenia alebo úplnej realizácie projektu);
3. Celkové oprávnené výdavky pridelené na projekt RO pritom definuje obsah opisu projektu v nadväznosti na špecifiká OP, pričom cieľom je podrobným spôsobom charakterizovať najmä spôsob realizácie projektu a bližšie špecifikovať oprávnené výdavky projektu ;
 - a) Miera spolufinancovania zo strany Únie (podľa prioritnej osi);
 - b) PSČ projektu, alebo iný vhodný ukazovateľ miesta;
 - c) Krajina;
 - d) Názov kategórie zásahov pre projekt v súlade s čl. 96 ods. 2 prvým pododsekom písm. b) bodom VI) nariadenia (EÚ) č. 1303/2013;
 - e) Dátum poslednej aktualizácie zoznamu projektov.
4. Hlavičky dátových polí a názvy projektov musia byť tiež uvedené aj v anglickom jazyku.
5. RO zabezpečí informovanie všetkých cieľových skupín o zozname projektov, ktorý je aktualizovaný v mesačnom intervale v *.cvs alebo *.xml formáte.
6. Webové sídlo CKO zabezpečí zverejnenie zoznamu projektov, ktoré boli spolufinancované z EŠIF.
7. Táto kapitola má pre program rozvoja vidieka a operačný program rybné hospodárstvo iba odporúčací charakter.
8. Požiadavky na informácie zverejňované o prijímateľoch z Programu rozvoja vidieka sa riadia príslušnými ustanoveniami nariadenia k Európskemu poľnohospodárskemu fondu pre rozvoj vidieka a horizontálneho nariadenia na implementáciu Spoločnej poľnohospodárskej politiky. Požiadavky na zoznam prijímateľov z Operačného programu Rybné hospodárstvo sa riadia príslušnými ustanoveniami nariadenia k Európskemu námornému a rybárskemu fondu.

5 Technické vlastnosti zobrazenia znaku únie a odkaz na fond alebo fondy, z ktorých sa projekt poskytuje

1. Znak Únie uvedený v oddiele 2.2 bode 1 písm. a) prílohy XII k nariadeniu (EÚ) č. 1303/2013 sa na webových stránkach zobrazuje vo farbe. Na všetkých ostatných médiách sa farba použije vždy, keď je to možné, pričom čiernobiela verzia sa nevylučuje a môže sa používať iba v odôvodnených prípadoch pri zachovaní vizualizácie znaku. /napr. ČB verzia inzercie/.
2. Znak Únie je vždy zreteľne viditeľný a umiestnený na nápadnom mieste. Jeho umiestnenie a veľkosť musia byť primerané vzhľadom na veľkosť použitého materiálu alebo dokumentu. V prípade drobných propagačných predmetov /napr. perá, tašky, PC podložky, bloky, šnúrky na mobil, USB kľúč/ sa povinnosť uviesť odkaz na fond neuplatňuje.
3. V prípade znaku Únie sú odkaz na Úniu a príslušný fond Únie zobrazené na webovom sídle tak, že:

- a) znak Únie a odkaz na Úniu sú pri návšteve webového sídla viditeľné v rámci plochy zobrazenej digitálnym zariadením bez toho, aby sa používateľ musel posúvať na webovom sídle smerom nižšie;
 - b) odkaz na príslušný fond je viditeľný na tom istom webovom sídle a je viditeľný v rámci plochy zobrazenej digitálnym zariadením bez toho, aby sa používateľ musel posúvať na stránke smerom nižšie.
4. Názov „Európska únia“ sa vždy vypisuje celý. Názov finančného nástroja obsahuje odkaz na skutočnosť, že je podporovaný z Európskych štrukturálnych a investičných fondov. V prípade znaku Únie možno použiť akýkoľvek z týchto typov písma: Arial, Auto, Calibri, Garamond, Trebuchet, Tahoma, Verdana, Ubuntu. Nesmie sa použiť kurzíva, podčiarkovanie ani efekty písma. Text je vo vzťahu k znaku Únie umiestnený tak, aby sa nijakým spôsobom neprekrývali. Použitá veľkosť písma je úmerná veľkosti emblému. Ako farba písma sa používa reflexná modrá, čierna alebo biela, a to v závislosti od pozadia.
 5. Ak sú okrem znaku Únie zobrazené iné logá, znak Únie má prinajmenšom rovnakú veľkosť, pokiaľ ide o výšku alebo šírku, ako najväčšie z ostatných log.
 6. Riadiace orgány môžu používať logá riadiacich orgánov alebo Operačných programov. Príklady zobrazenia sú v kapitolách 9 až 11.
 7. Na základe odporúčania CKO by mali RO, SO a prijímatelia využívať na komunikáciu financovania z prostriedkov EŠIF predovšetkým znak Únie, ktorý môže byť doplnený logom OP v prípade, ak OP logo vytvorilo a dodrží ods. 5 tejto kapitoly. V prípade, že OP nemá logo vytvorené alebo nemá záujem o jeho vytvorenie, je postačujúcim vizuálnym zobrazením znak Únie graficky zobrazený podľa požiadaviek tohto manuálu a textová informácia v podobe názvu OP podľa požiadaviek tohto manuálu. Okrem znaku Únie a prípadného loga OP nie je žiaduce, aby boli v rovnakom pomere zobrazované na informačných materiáloch ďalšie logá.
 8. V prípade povinných nástrojov hradených z viacerých programov a viac fondov súčasne bude v zóne určenej pre povinnú publicitu iba znak EÚ. Nikde nie je možné umiestniť žiadne iné logá. Uvedený bude aj odkaz na EÚ a EŠIF fondy (súhrnne) a programy. Tieto informácie budú už súčasťou celkového loga EÚ.

6 Technické vlastnosti stálych tabúl a dočasných alebo stálych pútačov

1. Názov projektu, hlavný cieľ projektu, znak Únie spolu s odkazom na Úniu a na fond alebo fondy, ktoré sa majú zobraziť na dočasnom pútači uvedenom v oddiele 2.2 bode 4 prílohy XII k nariadeniu (EÚ) č. 1303/2013 zaberajú prinajmenšom 25 % plochy tohto pútača.
2. Názov projektu a hlavný cieľ činnosti podporovanej projektom, znak Únie spolu s odkazom na Úniu a na fond alebo fondy, ktoré sa majú zobraziť na stálej tabuli alebo stálom pútači uvedenom v oddiele 2.2 bode 5 prílohy XII k nariadeniu (EÚ) č. 1303/2013, zaberajú prinajmenšom 25 % plochy tejto tabule alebo tohto pútača.

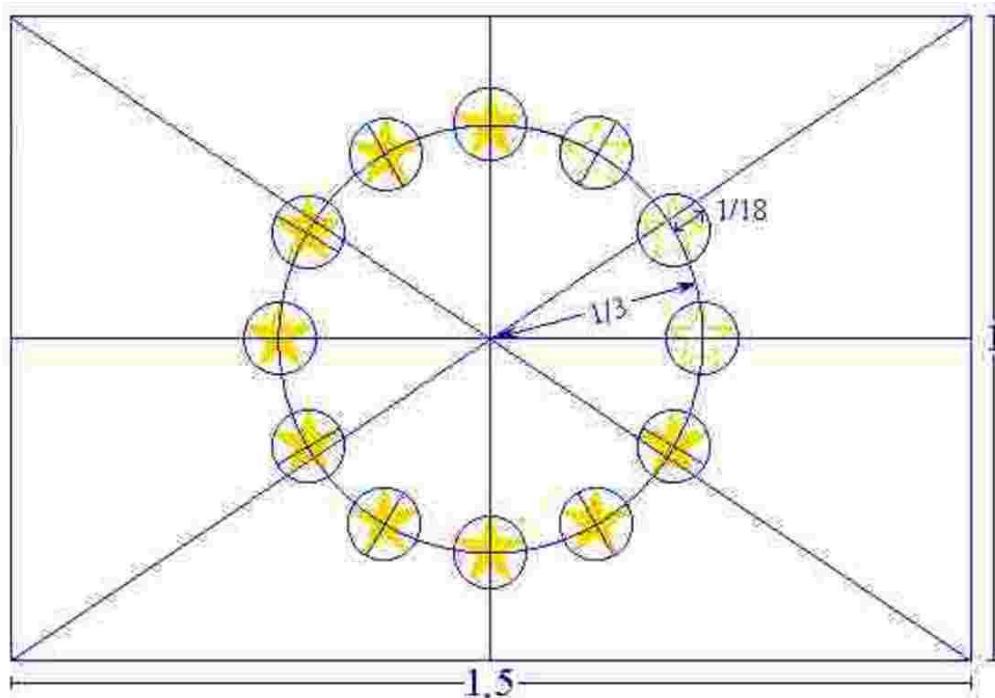
7 Pokyny na vytvorenie znaku EÚ a vymedzenie štandardných farieb

1. Je potrebné uvádzať a dodržiavať:
 - a) odkaz na Úniu;
 - b) názov fondu, z ktorého je aktivita financovaná (netýka sa drobných propagačných predmetov);
 - c) predpísanú farebnosť, písmo a tvar;
 - d) ochrannú zónu loga a pravidlá používania loga v skupine;
 - e) minimálnu veľkosť znaku EÚ - 2 cm na výšku (u drobných propagačných predmetov min. 5 mm na výšku).

8 Grafické normy na vytvorenie znaku EÚ a vymedzenie štandardných farieb

1. **Opis symbolov** - na pozadí modrej oblohy dvanásť zlatých hviezd v kruhu, ktoré predstavujú úniu európskych národov. Počet hviezd je nemenný, pričom dvanásť symbolizuje dokonalosť a jednotu..
2. **Heraldický opis** - na azúrovom poli kruh z dvanástich zlatých hviezd, pričom ich cípy sa nedotýkajú.
3. **Geometrický opis** - znak má tvar modrej obdĺžnikovej vlajky, ktorej šírka je jedenapolkrát dlhšia ako výška. Dvanásť zlatých hviezd je rozmiestnených v rovnakých vzdialenostiach na neviditeľnom kruhu, ktorého stred je priesečníkom uhlopriečok obdĺžnika. Polomer kruhu sa rovná jednej tretine šírky vlajky. Každá z hviezdíčiek má päť cípov, ktoré sú rozmiestnené po obvode neviditeľného kruhu, ktorého priemer sa rovná jednej osemnástine výšky vlajky. Všetky hviezdy sú vo zvislej polohe, t. j. jeden cíp kolmo a dva cípy v pravom uhle so sťažňom vlajky. Hviezdy sú usporiadané ako čísla na ciferníku hodín. Ich počet je nemenný.

4. Predpísané farby

PANTONE REFLEX BLUE

PANTONE YELLOW

Farby znaku:

Znak má tieto farby: — PANTONE REFLEX MODRÁ na ploche obdĺžnika, — PANTONE ŽLTÁ pre hviezdy.

ŠTVORFARBENÝ POSTUP

Ak sa používa postup štyroch farieb, znovu vytvorte tieto dve štandardné farby s použitím štyroch farieb z postupu štyroch farieb. Farbu PANTONE ŽLTÚ získame použitím 100 % „Process Yellow“. Farbu PANTONE REFLEX MODRÚ získame zmiešaním 100 % „Process Cyan“ a 80 % „Process Magenta“.

Internet

PANTONE REFLEX BLUE zodpovedá na webovej palete farbe RGB:0/51/153 (hexadecimálne: 003399) a *PANTONE YELLOW* zodpovedá na webovej palete farbe RGB: 255/204/0 (hexadecimálne: FFCC00).

Monochromatický reprodukčný proces

Ak používate čiernu farbu, orámujte obdĺžnik čiernou a hviezdy vytlačte čiernou farbou na bielom pozadí.

Ak použijete modrú farbu (reflexná modrá), použite ju na 100 % s hviezdami zobrazenými v bielom negatíve. .

Reprodukcia na farebnom pozadí

Ak nemáte inú možnosť ako farebné pozadie, orámujte obdĺžnik bielym pruhom so šírkou, ktorá sa rovná 1/25 výšky obdĺžnika.

9 Príklady použitia vlajky EÚ a názvu fondu

Príklad použitia s vlajkou:

EURÓPSKA ÚNIA

Názov fondu

Príklad použitia bez vlajky:

Európska Únia

Názov fondu

10 Príklady použitia znaku EÚ, vlajky EÚ, vlajky a znaku EÚ, loga RO alebo OP

Integrovaný regionálny
operačný program

EURÓPSKA ÚNIA

Názov fondu

11 Príklady použitia znaku EÚ v prípade hradenia z viacerých programov a viac fondov súčasne

Európska únia
Európsky fond pre regionálny rozvoj
OP Technická pomoc
OP Integrovaná infraštruktúra

12 Veľkosť znaku a loga EÚ

1. Ako minimum, celkové logo, vrátane znaku a znenia, by mali byť použité na 40mm šírku (na šírku logo) a výšku 25 mm (na výšku celkového loga).

EURÓPSKA ÚNIA
Názov fondu

25 mm výška

European Union
European Structural
and Investment Funds

40 mm šírka

13 Nesprávne používanie znaku EÚ

1. Znak nesmie byť natiahnutý, roztlačený, rozdelený či reprodukován v iných farbách ako je uvedené v týchto pokynoch.
2. Znak nesmie byť reprodukován v inom písme alebo sa otáčať.
3. Znak nesmie mať žiadnu inú formuláciu alebo rôzne ilustrácie.
4. Znak nesmie používať kurzívu, podčiarknutie textu alebo rôzne iné efekty písma.
5. Typ písma znaku sa nesmie odchyliť od typov písma, ktoré sú uvedené v kapitole 5, odsek 5.4.
6. Pri zmene veľkosti znaku, musí znak mať rovnaký pomer strán a nesmie sa stať skresleným.
7. Je potrebné vyvarovať sa nedostatočnému rozlíšeniu.